

PATVIRTINTA
Kazlų Rūdos „Elmos“ mokyklos-darželio
direktoriaus 2019 m. gegužės 24 d.
įsakymu Nr. 1.3.- 97V

KAZLŲ RŪDOS „ELMOS“ MOKYKLOS-DARŽELIO PEDAGOGŲ ETIKOS KODEKSAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kazlų Rūdos „Elmos“ mokyklos-darželio (toliau tekste – Mokykla) pedagogų etikos kodeksas (toliau – PEK) apibrėžia pagrindines profesinės etikos normas, reguliuojančias pedagogų bendruomenės narių santykius Mokykloje:

- 1.1. saugo ir puoselėja žmogiškumą bei orumą;
- 1.2. gerbia ir vertina mokytojo profesiją;
- 1.3. kuria pasitikėjimu, atsakomybe ir teisingumu pagrįstą mokyklos kultūrą.

2. PEK normų pagrindą sudaro šie pagrindiniai principai: žmoniškumas, teisingumas, profesionalumas, atsakomybė, tolerancija, demokratiškumas, bendradarbiavimas ir solidarumas.

3. Kodeksas papildo pedagogų teisių, pareigų, atsakomybės nuostatas, kurios yra reglamentuotos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, Mokyklos darbo tvarkos taisyklėse ir kituose teisės aktuose.

II SKYRIUS PEDAGOGŲ ETIKOS KODEKSO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

4. PEK tikslas – formuoti bendražmogiškomis vertybėmis besivadovaujantį pedagogų kolektyvą.

5. PEK uždaviniai:

5.1. aptarti tolerantiško elgesio ribas tarp administracijos, pedagogų, mokinių ir mokinių tėvų, išryškinti etikos požiūriu vengtiną elgesį;

5.2. padėti pedagogams geriau suprasti, palaikyti ir puoselėti bendražmogiškas vertybes.

III SKYRIUS PAGRINDINĖS SĄVOKOS

6. Etika – tai asmens elgesį ir veiksmus sąlygojantis vertybių taikymas.

7. Moralė – tai žmonių elgesį reguliuojančios normos ir principai.

8. Pedagogų etika – dora, pareigingumu, atsakingumu, kūrybingumu, sąžiningumu, teisingumu, žmoniškumu, objektyvumu grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etinės elgsenos laikymasis viešame gyvenime.

9. Etikos normų pažeidimas – elgesys darbe, visuomenėje, tarpusavio bendravime, poelgis, veiksmas, sukiantis prieštarigus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius priimtų etikos kodekse dorovinės elgsenos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, kuris blogina bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.

10. Etikos problema – netinkamai padarytas sprendimas ar atliktas veiksmas, pažeidžiantis etikos normas.

11. Etiškas sprendimas – tai geras, teisingas, visuomenės daugumos puoselėjamos vertybėms neprieštaraujantis sprendimas.

12. Interesų konfliktas – situacija, kai darbuotojas atlikdamas savo pareigas vykdo pavedimus ir priima sprendimus, susijusius su jo privačiais interesais.

13. Privatus darbuotojo interesas – turtinis arba neturtinis darbuotojo suinteresuotumas.

14. Viešieji visuomenės (valstybės) interesai – visuomenės (valstybės) suinteresuotumas. Visuomenė tikisi, kad darbuotojas į darbą žiūrės kaip į pašaukimą.
15. Kolegialus – daromas grupės asmenų, tarantis, atsiklausias kitų nuomonės.
16. Kompetencija – funkcinis gebėjimas adekvačiai atlikti tam tikrą veiklą, turėti jai pakankamai žinių, įgūdžių, energijos.
17. Solidarus – veikiantis išvien su kitais, draugiškas, sutariantis, sutinkantis.
18. Vertybė – idėjos ir įsitikinimai, formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną.
19. Tolerancija – pakantus gerbimas kitos nuomonės, požiūrių, įsitikinimų, tikėjimo.
20. Indoktrinacija (lot. *in* – į + doktrina) – tikslinga įtaka individui, socialinei grupei ar visuomenei siekiant įteigti norimą (dažn. polit.) pažiūrą, ideologiją, išsaugoti esamą politinę ir visuomeninę būklę (žr. „Visuotinė lietuvių enciklopedija“, t. 8, Vilnius, 2005, p. 95).
21. Netaktas – netinkamas, nemandagus poelgis, nemokėjimas tinkamai elgtis.
22. Reputacija – tai nuomonė apie asmenį, kuri susiklosto jo veiklos procese.

IV SKYRIUS

BENDROSIOS PEDAGOGŲ IR ADMINISTRACIJOS ETIKOS NUOSTATOS

23. Pedagogas:
- 23.1. perteikia tautos ir žmonijos kultūros vertybes jaunajai kartai. Gerbia žmogų, jo teises ir pareigas, Mokyklą, Valstybę ir jos institucijas. Nesitaiksto su netaktu ar žmogaus teisės bei orumą pažeidžiančiu elgesiu;
- 23.2. su ugdytiniais ir visais kitais atvejais yra pagarbus, mandagus ir korektiškas;
- 23.3. vienodai tarnauja visiems bendruomenės nariams, nepaisydamas tautybės, rasės, negalios, lyties, lytinės orientacijos, amžiaus, socialinės padėties, religinių įsitikinimų ir politinių pažiūrų;
- 23.4. siekia tarnybinio ir profesinio pripažinimo sąžiningu darbu, remdamasis visuomenine veikla, taktu, gebėjimu rūpintis ugdytiniais;
- 23.5. saugo savo profesinę reputaciją;
- 23.6. grindžia tarpusavio santykius kolegialumu, partneryste ir pagarba. Pedagogas saugo ne tik savo, bet ir savo kolegų autoritetą;
- 23.7. geba nepervertinti ir nenuvertinti savęs bei kitų bendraudamas ir iškilus konfliktinėms situacijoms;
- 23.8. vengia nepagrįstų ir skandalingų tarpusavio konfliktų. Kilus nesutarimams, siekia bendradarbiaujant konstruktyviai juos įveikti;
- 23.9. vengia nesąžiningos profesinės konkurencijos tarp kolegų, nedalyvauja negarbinguose sandoriuose, neslepia visiems mokytojams skirtos informacijos;
- 23.10. supranta, kad kritika, skiriama kolegų arba administracijos darbui, veiksams, sprendimams, požiūriams, poelgiams vertinti, neturėtų žeminti kritikuojamų asmenų. Ji turi būti pagrįsta, konstruktyvi, taktiška, neužgauli, geranoriška. Svarbiausios pedagoginio gyvenimo problemos svarstomos ir sprendimai priimami Mokytojų kolegijoje;
- 23.11. elgiasi tolerantiškai, atvirai, objektyviai ir savikritiškai konfliktinėse situacijose. Išklauso visų pusių argumentus ir ieško konstruktyvaus sprendimo. Užsitęsę konfliktai sprendžiami Mokytojų kolegijoje;
- 23.12. tausoja ir atsakingai naudoja Mokyklos turtą, medžiaginius išteklius, taupiai naudoja valstybės, rėmėjų, investuotojų lėšas, vykdydamas įstaigos tikslus, uždavinius ir prisiimtus įsipareigojimus.
24. Pedagogas su ugdytiniais:
- 24.1. santykiai pagrįsti abipuse pagarba;
- 24.2. pasirenka tokius darbo metodus, kurie skatina pozityvius ugdytinių bruožus, tarpusavio santykius: savarankiškumą, savikontrolę, saviugdą, norą bendradarbiauti ir padėti kitiems;
- 24.3. vertindamas ugdytinių elgesį ir pasiekimus, siekia stiprinti jų savigarbą ir pasitikėjimą savo jėgomis, nurodyti tobulėjimo galimybes, kelti mokymosi motyvaciją;

- 24.4. siekia objektyvumo ir teisingumo, vertindamas mokinių pasiekimus;
- 24.5. elgiasi diskretiškai. Pedagogui neleistina kitiems asmenims perduoti mokinio ar ugdytinio jam asmeniškai patikėtą informaciją, išskyrus įstatymų numatytus atvejus;
- 24.6. nepiktnaudžiauja savo tarnybine padėtimi;
- 24.7. yra tolerantiškas ugdytinių religiniams įsitikinimams ir politinėms pažiūroms. Jis neturi teisės naudoti indoktrinaciją, prinesdamas ugdytiniams savo pažiūras.
25. Santykiai su administracija:
- 25.1. Mokykla remiasi žodžio ir įsitikinimų laisvės, tolerancijos, demokratiškumo ir teisingumo principais;
- 25.2. Mokykloje puoselėjama bendravimo kultūra, pasireiškianti tarpusavio pagarba, geranoriškumu ir mokėjimu susitarti;
- 25.3. Mokyklos administracija toleruoja politinių, religinių, filosofinių pažiūrų ir nuomonių įvairovę, sudaro sąlygas pasidalyti požiūriais, tartis ir susitarti. Skirtingi pedagogų statusai, kvalifikacinės kategorijos ir pareigos neturėtų kliudyti visiems pedagogams lygiateisiškai reikšti nuomones ir ginti savo įsitikinimus. Administracijos santykiai su kiekvienu pedagogu grindžiami lygiateisiškumo principu;
- 25.4. administracija negali reikalauti ar rinkti informacijos apie asmeninį pedagogo gyvenimą, nesusijusį su darbo reikalavimais;
- 23.5. Mokyklos vadovo vertinimai ir sprendimai yra pagrįsti realiais pedagogų nuopelnais, faktais ir nešališki;
- 25.6. pedagogai turi teisę gauti iš administracijos visą informaciją, svarbią jų ir mokyklos darbui. Pedagogų bendruomenei svarbūs sprendimai Mokykloje priimami ir skelbiami remiantis viešumo principais.
26. Pedagogas bendraudamas su mokinių tėvais (globėjais):
- 26.1. konsultuoja tėvus (globėjus) vaiko ugdymo(si) klausimais;
- 26.2. saugo vaiko patikėtą nuomonę apie savo tėvus (globėjus), o tėvų (globėjų) – apie vaiką;
- 26.3. santykiai su tėvais neturi daryti įtakos vaiko asmens bei pasiekimų vertinimui.
27. Akademinė ir žodžio laisvė. Pedagogas:
- 27.1. turi teisę naudotis įvairiais informacijos šaltiniais;
- 27.2. organizuodamas ugdomąją veiklą, atrinkdamas ir perteikdamas informaciją mokiniams, vadovaujasi Valdorfo pedagogikos principais;
- 27.3. neišviešina konfidencialios tarnybinės informacijos, skirtos vidiniams Mokyklos reikalams.

V SKYRIUS

KODEKSO PRIĖMIMAS, ĮGYVENDINIMAS (VYKDYMO PRIEŽIŪRA)

28. Būtina etikos kodekso priėmimo sąlyga – viešas projekto svarstymas.
29. Priimtas Mokyklos etikos kodeksas skelbiamas viešai mokyklos interneto puslapyje.
30. Mokyklos pedagogai privalo vadovautis šiuo kodeksu. Laikytis jo reikalavimų – kiekvieno pedagogo pareiga ir garbės reikalas.
31. Etikos kodeksas, priimtas kaip Mokyklos pedagogų bendruomenės susitarimas dėl tam tikrų vertybinių elgesio nuostatų, turi skatinti svarstyti, diskutuoti etinius klausimus ir jų sprendimo būdus.
32. Už pedagogų etikos pažeidimus, atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą, taikytinos moralinio poveikio priemonės (pvz., pastaba, įspėjimas ir pan.).
-